

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕΑνεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΜΕΣΗΣ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑΤΑ Β' & Α'**

Ταχ. Δ/ση : Καρ.Σερβίας 10
Ταχ. : 10184 Αθήνα
Κώδικας
Πληροφορίες : Μ. Δράγκου, Σ. Πίνη
Τηλέφωνο : 210-3375311, 5314
Fax : 210-3375001
E-Mail : d12.b@yo.syzefxis.gov.gr
Url : www.aade.gr

**ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΑΔΑ:**

**Αθήνα , 12 Ιουλίου 2017
Αριθ. Πρωτ.: ΔΕΑΦ Β 1107928
ΕΞ 2017**

ΠΡΟΣ : Ως Π.Δ.

Θέμα: Ευθύνη εταιρών δικηγορικών εταιρειών.

Με αφορμή ερωτήματα που έχουν υποβληθεί στην υπηρεσία μας, αναφορικά με το πιο πάνω θέμα και σε ζητήματα δικής μας αρμοδιότητας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα :

1. Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 49 του ν.4194/2013 (Κώδικας Δικηγόρων) ορίζεται ότι αστική επαγγελματική δικηγορική εταιρεία επιτρέπεται να συσταθεί μόνο μεταξύ εν ενεργεία δικηγόρων με αποκλειστικό σκοπό την παροχή δικηγορικών υπηρεσιών (οπουδήποτε, εντός ή εκτός Ελλάδας) και τη διανομή μεταξύ των εταιρών (κατά τη μέθοδο, που θα συμφωνούν κατά την αδέσμευτη κρίση τους) των συνολικών κερδών, που θα προκύπτουν από τη δραστηριότητα της εταιρείας.

2. Επίσης, με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 53 του ν.4194/2013 ορίζεται ότι οι διαχειριστές διοικούν, διαχειρίζονται και εκπροσωπούν την εταιρεία δικαστικά και εξώδικα από κοινού ή μεμονωμένα, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο Καταστατικό και στην απόφαση εκλογής ή επιλογής τους.

3. Περαιτέρω, με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 21 του ν.4172/2013, οι οποίες ισχύουν για τα εισοδήματα που αποκτώνται από 01.01.2014 και μετά, ορίζεται ότι ως κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα θεωρείται το σύνολο των εσόδων από επιχειρηματικές συναλλαγές, μετά την αφαίρεση των επιχειρηματικών δαπανών, των αποσβέσεων και των προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις.

Επομένως, από 1.1.2014 όλα τα έσοδα από κάθε πηγή και αιτία που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα ή οι νομικές οντότητες που αναφέρονται στις περιπτώσεις του άρθρου 45 του ν.4172/2013 θεωρούνται έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα (σχετ. η ΠΟΛ. 1059/2015 εγκύκλιός μας).

4. Επίσης, με την περ. ζ' του άρθρου 45 του ν.4172/2013 ορίζεται ότι σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων υπόκεινται οι νομικές οντότητες που ορίζονται στο άρθρο 2 του Κ.Φ.Ε. στις οποίες περιλαμβάνονται και οι κάθε μορφής εταιρείες αστικού δικαίου.

5. Εξάλλου, με τις διατάξεις της παρ.10 του άρθρου 4 του ν.1882/1990 ορίζεται ότι για τις κοινοπραξίες, τις κοινωνίες και τις αστικές εταιρείες, που ασκούν επιχείρηση, οι οφειλές κύριες και πρόσθετες, από φόρους, τέλη, εισφορές και από πρόστιμα για φορολογικές παραβάσεις γενικά που αφορούν αυτές βεβαιώνονται στο όνομά τους, η ευθύνη όμως για την καταβολή αυτών βαρύνει αλληλεγγύως και σε ολόκληρο καθένα από τα μέλη τους.

6. Επίσης, με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρ.1 του άρθρου 50 του ν.4174/2013 ορίζεται ότι τα πρόσωπα που είναι διευθυντές, πρόεδροι, διαχειριστές, διευθύνοντες σύμβουλοι, εντεταλμένοι στη διοίκηση και εκκαθαριστές των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων κατά το χρόνο της διάλυσης ή συγχώνευσης τους, ευθύνονται προσωπικά και αλληλέγγυα για την πληρωμή του φόρου τόκων και προστίμων που οφείλονται από αυτά τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες καθώς και του φόρου που παρακρατείται, ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαίωσης τους. Με τις διατάξεις της παρ.2 του ίδιου άρθρου και νόμου ορίζεται ότι τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παρ. 1 ευθύνονται προσωπικώς και αλληλεγγύως για τους παρακρατούμενους φόρους, το ΦΠΑ και όλους τους επιρριπτόμενους φόρους και κατά τη διάρκεια λειτουργίας του νομικού προσώπου που εκπροσωπούν ως εξής :

α) Αν έχει γίνει η παρακράτηση φόρου, όλα τα πρόσωπα που είχαν μία από τις ως άνω ιδιότητες από τη λήξη της προθεσμίας απόδοσης του φόρου και μετά.

β) Αν δεν έχει γίνει η παρακράτηση φόρου, όλα τα πρόσωπα, που είχαν μία από τις πιο πάνω ιδιότητες κατά το χρόνο που υπήρχε η υποχρέωση παρακράτησης του φόρου.

7. Μετά από όλα όσα αναφέρθηκαν πιο πάνω και δεδομένου ότι οι δικηγορικές εταιρείες, ως αστικές εταιρείες, αποτελούν νομικές οντότητες οι οποίες ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα δια της παροχής δικηγορικών υπηρεσιών, τα κέρδη των οποίων υπόκεινται σε φορολογία σύμφωνα με τις προαναφερθείσες διατάξεις, συνάγεται ότι μετά την έναρξη ισχύος του ν.4174/2013 (ΚΦΔ), εφαρμόζονται επί αυτών μονό οι διατάξεις του άρθρου 50 του ν.4174/2013 για την αλληλέγγυα ευθύνη.

Τέλος, όσον αφορά την αλληλέγγυα ευθύνη για τις δικηγορικές εταιρείες επί ισχύος του ν.2238/1994, εφαρμόζονται ως ειδικότερες οι διατάξεις της παρ.10 του άρθρου 4 του ν.1882/1990, διότι το άρθρο 115 του ν.2238/1994 για την αλληλέγγυα ευθύνη δεν καταλάμβανε τις προσωπικές εταιρείες, τις κοινοπραξίες και τις αστικές εταιρείες, παρά μόνο τα πρόσωπα του άρθρου 101 αυτού.

**Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ
ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ:

I. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Αποδέκτες πίνακα Γ' (εκτός του αριθμού 2 αυτού)
2. Κεντρική Υπηρεσία ΣΔΟΕ και τις Περιφερειακές Διευθύνσεις της
3. Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
4. Διεύθυνση Υποστήριξης Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών – Τμήμα Ε' (με την παράκληση να αναρτηθεί στην Ηλεκτρονική Βιβλιοθήκη)

II. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Αποδέκτες πινάκων Α', Β', (εκτός των αριθ. 1 και 2 αυτού), Ζ', Η', Θ', Ι', ΙΒ', ΙΓ', ΙΔ', ΙΕ', ΙΣΤ', ΙΖ', ΙΗ', ΙΘ', Κ', ΚΑ', ΚΒ' και ΚΓ'
2. Υπουργείο Οικονομίας Ανάπτυξης & Τουρισμού, Γενική Γραμματεία Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή, Γενική Δ/ση Αγοράς, Δ/ση Εταιρειών & Γ.Ε.ΜΗ., Πλ. Κάνιγγος, Τ.Κ. 101 81, Αθήνα
3. Υπουργείο Οικονομικών, Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (ΕΛΤΕ), Βουλής 7 – Τ.Κ. 105 62 ΑΘΗΝΑ
4. Γραφείο κ. Υπουργού Οικονομικών
5. Γραφείο κας Υφυπουργού Οικονομικών
6. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πληροφοριακών Συστημάτων & Διοικητικής Υποστήριξης
7. Λαμπαδάριος & Συνεργάτες Εταιρεία Δικηγόρων, Σταδίου 3, 105 62 Αθήνα.

III. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο κ. Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.
2. Γραφεία κ.κ. Γενικών Δ/ντών
3. Αυτοτελές Τμήμα Συντονισμού Μεταρρυθμιστικών Δράσεων και Επικοινωνίας
4. Δ/ση Νομικής Υποστήριξης
5. Δ/ση Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας – Τμήματα Α', Β'
6. Διεύθυνση Εφαρμογής Έμμεσης Φορολογίας
7. Διεύθυνση Εισπράξεων